(Nro. 135.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek Nro. 68. 14. Czerwca 1822.

Wiadomości kraiowe.

Uwiadomienie od C. K. Rządu kraiowego.

Okulista kraiowy Potakowski przybędzie do Jasła dnia 16go bieżąc. miesiąc i na dniu 18. t. m. otworzy tamże Instytut leczenia chorych na oczy; przeto wzywaią się ninieyszem nie tylko Dominia Cyrkułu Jasielskiego, ale także pobliższe Dominia Cyrkułów ościennych, ieżeliby im bliżey do Jasła iak do miasta Cyrkułu swoiego było, aby swoich chorych na oczy, którzy wyleczonymi bydź mogą, zacząwszy od 18. b. m. naydaléy do 2. Lipca r. b. do Jasielskiego C. K. Urzędu Cyrkułowego, albo też prosto do wspomnionego Okulisty odsyłali. W owych zaś przypadkach, w których wyleczenie choruiącego na oczy wątpliwości podpada, lepiey iest, przed odesłaniem tegoż zasiągnąć rady u Doktora lub Chyrurga, aby daremnie nie posyłać chorego.

Ze Lwowa. — Nayiaśnieyszy Pan, powziąwszy wiadomość, iż JW. z Hrabiów Jabłonowskich Hrabina Skarbkowa, wraz z małżonką Radcy Gubernialnego Lwowskiego, JW. z Hrabiów Castiglioni, Baroni, przez wielki tydzień summę: 56 Cz. Złt. w złocie, 18 rubli srebrnych, 65 ZR. 42 kr. w mon. k. i 436 ZR. 19 kr. W. W. zebrały i ten dochód dla szpitalu siostr miłosierdzia we Lwowie, dla ubogich chodzących po domach i dla instytutu ubogich ofiarowały, raczył obiedwom damom za czyn tak ludzki, osobnemi listami Ministerayialnemi swoie naywyższe upodobanie oznaymić.

Dzień 10. Czerwca roku bieżącego zakończył się w tuteyszey Stolicy przyiemnym dla oka i serca widokiem. Damy składaiące Towarzystwo Dobroczynności, mianowicie: JW. Zofia Hrabina Skarbkowa, JW. Konsyliarzowa de Baroni, i JW. Teressa Hrabina Komorowska, czynnie w tym celu działaiąc przywiodły do skutku zamiar wystawienia na teatrze publicznym tuteyszym przez amatorów sztuki drammatyczney dwóch Komedyi w Polskim i iedney w Niemieckim ięzyku, przeznaczaiąc dochód w dwóch trzecich częściach na wsparcie szpitala tuteyszego pod dozorem Siostr Miłosierdzia, iedną zaś trzecią część zostawuiąc do równego podziału domowi edukacyynemu tuteyszemu pod dozorem Siostr Miłosierdzia i szpitalowi Rozdolskiemu pod zarządzeniem tegoż Zgromadzenia Siostr miłosierdzia zostaiącym; podług tego prawidła dochód z reprezentacyi wspomnionéy do kassy Towarzystwa Dobroczynności weszły (po odtrąceniu wszelkich poprzedniczo wydatków) w kwocie Czerwonych Złotych 109 w złocie, 60 Złt. Ryń. monetą konwencyyną, na reszcie w Walucie Wiedeńskiey 1,143 Złt. Ryń. 40 kr. podzielony i iak należało wręczony został. Wszystko się przyłożyło do uświetnienia tego wieczora: zgromadzenie liczne, oświecenie lóż, ozdobna wystawa sztuk wspomnionych, a naywięcey niepłonnie powzięta nadzieia, iż i w latach następnych szpitale mogą się spodziewać podobnego wsparcia, i ugruntowane przekonanie o zasłudze zgromadzenia, które (w wieku, w którym mało kto o tak świętym obowiązku pamiętać raczy) dobiiało się we Francyi o sposobność niesienia pomocy dla zapowietrzonych w Barcellonie, niosąc w ofierze staranie a nawet i życie z przyięciem szlubów zakonnych temu celowi poświęcone.

Z Wiednia d. 4. Czerwca. — Na 23ciem ciągnieniu lotteryi na dawnieysze obligacyie długu Stanu, od których procent papierami się płaci, w skutku naywyższego patentu z d. 21. Marca 1818. na d. 1. b. m. zaszłém, wyciągnięto rząd Nru. 36.

Rząd ten zawiera obligacyie bankowe 5 procentowe od Nru. 26,172 aż do Nru. 26,988, których wartość kapitału 994,047 ZR. 20 kr. a prowizyie według zniżoney stopy 24,851 ZR. 11 kr. wynoszą.

Kurs Wiedeński z d. 4go Czerwca: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K. 77 3/4. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820.

M(

za 100 ZR. M. K. 118 1/2. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 98 1/8. — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR. w M. K. —.— Kurs na Augszburg za 100 Kurr. — — Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 250. — Akcyie bankowe, iedna po 718 7/10 M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Otrzymano nareszcie w Anglii oczekiwane iuż od nieiakiego czasu gazety Północno-Amerykańskie. Dowiaduiemy się z nich o ważnych uchwałach Kongressu względem nowych Południowo-Amerykańskich Rzeczypospolitych. Uchwała pierwsza opiewa: »Izba Reprezentantów zgadza się ze zdaniem Prezydenta wyrażonem w poselstwie iego z d. 8. Marca; Stany Ziednoczone uznaią niepodległość owych Południowo-Amerykańskich Prowincyy, które swoią niepodległość ogłosiły i takową ieszcze w téy chwili rzeczywiście posiadaią. Druga uchwała poleca Wydziałowi Przychodów i Wydatków wniesienie bilu na oddanie do wolnego rozrządzenia Prezydentowi Summy, którąby iednak 100,000 dollarów (50,000 duk.) nie przenosiła, dla przyprowadzenia do skutku tego uznania, przez wysłanie dyplomatycznych ajentów. Co się tycze zniesienia handlu niewolnikami, Senat uchwalił nadanie Prezydentowi władzy pełnomocnéy, by z iednem lub kilkoma Mocarstw morskich Europeyskich w takie wszedł układy, któreby ów obrzydły handel zniszczyć zdołały. — Zdano także przed Izbą Reprezentantów sprawę względem stanu marynarki i postępu w budowie okrętów woiennych od lat sześciu, (od tego czasu wyznaczał akt kongresu rocznie po 1,000,000 dollarów na pomnożenie siły morskiéy). To zdanie sprawy udziela następuiącego wykazu: W Washingtonie zbudowano i uzbroiono okręt liniiowy, Kolumbus; zbudowano także w tym porcie trzy inne okręty liniiowe, Ohio, Północnę Karolinę i Delaware, iakoteż fregattę, Potomac. W porcie Portsmouthskim w New-Hampshire znayduie się prawie całkiem ukończony ieden okręt liniiowy, iedna fregata w Filadelfii, a iedna w Nowym Yorku. Na warsztacie w Gosport, w Wirginii, okręt ieden liniiowy iest iuż do połowy ukończony; z warsztatu Bostońskiego niebawnie ieden spuszczonym zostanie; poczyniono także przygotowania do zbudowania okrętu liniiowego w Bostonie, iedney fregaty w Portsmouth, a iedney w Filadelfii. W tym ostatnim porcie znayduią się wszystkie materyiały potrzebne na zbudowanie liniiowego okrętu; równie w Washingtonie, Bostonie i Norfolk na trzy fregatty. Sprowadzono na wystawienie 2 parowych batteryi potrzebne dębowe i inne budownicze drzewo iako i 2 machin parowych do Norfolku, a na iedną takowę baterytę do Washingtonu.

Hiszpaniia.

Z Madrytu d. 8. Maia. — Na posiedzeniach Stanów d. 2., 3. i 4. b. m. odbywały się obrady względem wydatków na Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Skarbu. Zdano także sprawę o mizernym stanie handlu i o bardzo ograniczoney opiece, iaką Rząd daie okrętom kupieckim, które codziennie prawie są wystawione na rozboie korsarzy. — Następnie niektórzy członkowie Stanów domagali się od Ministrów rapportu o buntach w Katalonii. Pan Canga popierał to żądanie, dodaiąc, iż wypadki tego rodzaiu częściey zdarzały się na granicach Francuzkich, niż gdzieindziey. Minister Spraw Wewnętrznych uwiadomił o wypadkach w Katalonii i doniósł, że bandy tamecznych buntowników rozprószone zostały i że nakazał ogłosić tam prawo woyskowe. Zabrał potem głos P. Galiano i mocno powstawał na wszystkie niepotrzebne zapytania, które często na zgromadzeniu Stanów czynione bywaią; oświadczył, iż główne zaręczenie swobód narodowych, polega na odpowiedzialności Ministrów. »Ale (rzekł), gdzież można u nas odpowiedzialność tę znaleźć, kiedy osoby na czele narodu będące, są niezdatne do rządzenia.« — Słowa te sprawiły wielkie wzruszenie i kilku członków przywołano do porządku.

Z rapportu Ministra Spraw Wewnętrznych zdanego na posiedzeniu Stanów nadzwyczaynych dnia 3. b. m., okazuie się, iż liczba wichrzycieli w Katalonii, nie iest większa nad 400. Na czele ich są Misas i Montaner. Podpułkownik Arango zbił ich zupełnie, poczem schronili się do gór Pireneyskich. Pomiędzy tymi buntownikami, znaydowało się 30 Szwaycarów i 20 żołnierzy z milicyi, a pomiędzy zabitemi znaleziono także Francuza.

Pan Canga podał Stanom proiekt do prawa względem wystawienia Panteonu Narodowego, w którymby chowano zwłoki zasłużonych w oyczyznie mężów. Koszta na wystawienie iego, maią bydź zbierane ze składek w całem Królestwie. Podług tego proiektu kościół S. Tomasza w Madrycie ma bydź na ten cel obrócony, a w nim maią bydź chowane ciała znakomitych członków Stanów, tudzież chorągwie odebrane nieprzyiaciołom.

Z powodu oddalenia ze służby pewnego Officera za to, iż był synem rzeźnika, posta-

nowiły Stany, iż żaden Hiszpan z powodu przeszłego swoiego rzemiosła, nie może bydź pozbawiany urzędu, do którego konstytucyynie nabył prawa.

Artytykuł 2gi proiektu o prawach dziedziców, przez Ministrów ganiony, przyięty został większością 88 kresek przeciwko 44. Jest on nayważnieyszy z całego prawa; stanowi bowiem, iż posiadacze dóbr, chcący używać praw dziedzictwa własności prywatnych, winni są okazać tytuły nabycia, a inaczey dobra ich staną się własnością skarbową. Artykuł ten uczyni wielkie zamieszanie w stanie posiadania, gdyż mało tylko Grandów okazać może żądane dowody. Dziwną iest rzeczą, iż Pan Savedra, brat Xięcia Rivas, popierał ten proiekt, przez który w znaczney części ogromny swóy maiątek utraci. — Przyięto potem artykuły 3ci i 4ty podanego proiektu.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu d. 17. Maia. — Zbiera się ciągle składka na wsparcie biednych Irlandczyków. Officerowie i żołnierze kilku pułków, ofiarowali znaczną ilość pieniędzy. Podobnież uczynili służący wielu Panów. W Dublinie zaczęto także iść za przykładem Anglii dla zaratowania nieszczęśliwych ziomków. Gazety Irlandskie wychwalaią czułość Anglików, zapewniaiąc, iż dobroczynność ich tkwić będzie w sercu wszystkich Irlandczyków.

Z Londynu d. 18. Maia. — Król nasz był niedawno na teatrze Drurylane, gdzie go publiczność z wielkim zapałem przyięła. Xiążę York siedział w loży razem z Monarchą. Wiele osób musiało odeyść, nie mogąc znaleźć mieysca. Wczoray wieczorem zaszczycił Król obecnością swoią teatr Coventgarden, gdzie uczyniono wielkie przysposobienia na przyięcie iego.

Onegday przybył tu Xiążę Duński Chrystyian z małżonką swoią, a chcąc prywatnie bawić, stanął w naiętym domu i nie przyiął wyporządzonych dla niego pokoiów w zamku.

Onegday towarzystwo szkolne Angielskie i Irlandzkie odprawiło tu coroczne zgromadzenie swoie w loży wolnych mularzy, pod przewodnictwem Xiążęcia Sussex. Pomiędzy znakomitemi cudzoziemcami, którzy się na niem znaydowali, byli: Xiążę Broglio i Baron Stael, syn sławney autorki. Pokazano 7 synów naczelników i Ministrów Króla Madagaskarskiego, przysłanych na naukę do Londynu, aby za powrotem do oyczyzny mogli iéy bydź użytecznemi. Na utrzymanie każdego z nich wyznaczył Rząd 50 funtów szterlingów (500 ZR.) rocznie. Pan Wilberforce w wymównym głosie wystawił mylność tego zdania, iż niższa klassa ludu nie powinna mieć żadney nauki, aby nie była zbyt rozumną. Twierdził owszem, iż maiętni powinni starać się o potrzeby fizyczne i umysłowe bliźnich swoich. Xiążę Sussex ubolewał, iż podobne towarzystwa we Włoszech i Francyi, nie uczyniły dalszych postępów; wynurzył oraz nadzieię, że i w innych kraiach dana będzie większa baczność na wychowanie młodzieży. Pan Schwabe, Pastor kościoła Niemieckiego, zapewnił, iż Rządy Niemieckie nie są oboiętne na oświatę młodzieży.

Hrabia Liverpool dał w Izbie Wyższéy żądane od Hrabiego Darnley obiaśnienie względem panuiącego w Irlandyi głodu i użytych ze strony Rządu zaradczych środków. Oświadczył, iż Wice-Król tameczny zaraz po przybyciu swoiem skazał spisać zapasy zboża, rozdawać zboże do siewu, i zwrócił uwagę Rządu na brak żywności. Rząd nie mało iuż od Stycznia uczynił i znalazł dzielną pomoc w powszechney czułości przez zbierane składki. — Margrabia Landsdown wspomniał o wniosku, który wkrótce ma bydź podany w Izbie Niższéy, aby więcey pieniędzy mogło się rozchodzić w Irlandyi.

Wyspy Jońskie.

Podług wiadomości z Korfu z dnia 25. Kwietnia, akt Parlamentowy stanowi następuiące kary za nadwerężenie neutralności Jońskiey: 1) Poddani tych Państw, którzy do woyny w Peloponezie, Epirze lub na innych wyspach toczącey się, na korzyść któreykolwiek ze stron woiuiących należeli, lub ieszcze należą, z wysp Jońskich na zawsze są wygnani. 2) Jch maiątek na Skarb zabiera się. 3) Jeźli się w ręce Rządu dostaną, kara na nich podług stosownych ustaw karnych wymierzona będzie. 4) Prawo to skutkować ma na Jończyków walczących w Epirze, we dni 20, na tych zaś, którzy w Peloponezie lub w innych okolicach walczą, we dni 40 od ogłoszoney na d. 7. Czerwca 1821 neutralności.

Zjednoczone Niderlandy.

Z Bruxelli d. 18. Maia. — Izba Deputowanych Niderlandzkich w Hadze przyięła d. 15. b. m. większością 54 kresek przeciwko 51 proiekt do prawa stanowiącego podatek osobisty.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 3. Czerwca. — W Imie-

niu Nayiaśnieyszego Alexandra I. i t. d. Xiążę Namiestnik Królewski w Radzie Stanu:

»Maiąc na względzie, aby fundusze własności publiczney w Woiewództwach Kaliskiem i Mazowieckiem będące, nie poniosły uszczerbku przez krótki do appellowania termin od decyzyiów Kommissyy hypotecznych, iaki w artykule 5. postanowienia z dnia 22. Stycznia r. b. dozwolonym został; w uzupełnieniu zatym postanowienia dopiero wzmiankowanego, obeymuiącego przepisy względem appellacyi od decyzyiów bądź Kommissyy hypotecznych, bądź Wydziałów Sądowych; na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, i po wysłuchaniu zdań ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:«

»Artykuł 1. Czas odwołania się od decyzyiów Kommissyy hypotecznych dozwolony artykułem 1 postanowienia z d. 22. Stycznia r. b. przedłuża się dla Prokuratoryi Jeneralney co do Woiewództwa Mazowieckiego, do dnia 1. Sierpnia b. r., a co do Woiewództwa Kaliskiego aż do dnia 1. Listopada bieżącego roku, czy to Prokuratoryia Jeneralna, czyli strony prywatne przeciw Prokuratoryi Jeneralney appellować będą.«

»Art. 2. W przypadkach odwołania się od decyzyiów Kommissyy hypotecznych, w rzeczonych dwóch Woiewództwach, w terminie przez artykuł powyższy dozwolonym, Sąd na żądanie Prokuratoryi Jeneralney winien udzielić iednę sześciomiesięczną dylacyią, czy to Prokuratoryia Jeneralna iako strona appelluiąca, czyli też iako zaappellowana czynić będzie.«

»Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczonem bydź ma, Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.«

»Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 30. Kwietnia 1822. r.« (podp.) »Zaiączek.«

Z Warszawy d. 4. Czerwca. — Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Dekretem Swym z dnia 2. (14.) Maia 1822 nayłaskawiey mianować raczył Senatorami Kasztelanami Królestwa Polskiego: JWW. Józefa Hrabię Ossolińskiego, byłego Kasztelana; Szymona Wiszniewskiego, byłego Prezesa Sądu Appellacyynego; Adama Bronikowskiego, byłego Posła Powiatu Konińskiego; i Dawida Oebszelwitz, Posła Powiatu Krakowskiego. Ozdobieni zostali Orderem Ś. Stanisława IVtey klassy: JPP. Skwarski, Szuwalski, Kramer i Gutkowski, Assessorowie Izby Obrachunkowey.

Rossyia.

Z Petersburga d. 9. Maia v. s. — W naywyższych ukazach, z podpisem własnoręcznym J. C. Mości, wydanych d. 18. Marca 1822 roku wyrażono:

W 1szym. Do Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewica:

»Chcąc, ażeby wszystkie działania ku kształceniu wychowuiącey się do służby woyskowey młodzieży, iednaki miały kierunek, uznałem za pożyteczną poddać Waszey Cesarskiey Wysokości Cesarskie Liceum Carsko-Sielskie, z będącą przy niem pensyią, z których pewna część wychowańców do tego rodzaiu służby wchodzi. Zakłady te zostawuiąc w swem urządzeniu, rozkazałem Ministrowi Spraw Duchownych i Narodowego Oświecenia, zdać głównemu Dyrektorowi korpusów paziów i kadetów, Jenerał Adjutantowi Hrabi Konownicowi, któremu dla zyskania czasu, rozkaz ten obiawiony będzie przez Naczelnika Głównego Moiego sztabu.«

W 2gim. Do Pana Ministra Spraw Duchownych i Narodowego Oświecenia:

»Uznaiąc za pożyteczne Cesarskie Liceum Carsko-Sielskie, pensyią przy niem będącą, poddać Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicowi, rozkazuię wam oddać zakłady te pod wiedzę Głównego Dyrektora korpusów paziów i kadeckich, Jenerała Adjutanta, Hrabi Konownicyna. Kopiia rozkazu, danego przez Mnie w tey rzeczy do Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewica, tu się załącza.«

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.